

Asielkinderen naar school

Minderjarige ingezetenen van vijf jaar en ouder zijn leer- of kwalificatieplichtig, tenzij ze een havo-, vwo- of mbo2-diploma op zak hebben. Verder hebben vierjarigen recht op basisonderwijs. Deze rechten en plichten gelden ook voor asielkinderen, zodra ze geregistreerd zijn door de Vreemdelingenpolitie. Maar de scholen van de asielzoekerscentra raken overvol (DagbladvhNoorden 14/9/2015) en lang niet alle reguliere scholen zijn voldoende voorbereid op de komst van asielkinderen (PO-Raad 11/9/2015, Trouw 15/9/2015).¹ Er zijn niet genoeg leraren en klaslokalen. De eerste 12 maanden (of langer?) zijn nieuwkomers aangewezen op scholen die speciale voorzieningen bieden om Nederlands te leren en in te burgeren, bijvoorbeeld in schakelklassen.^{2,3} Ook zouden velen gebaat zijn bij onderwijs om hun moedertaal te onderhouden, al was het maar in verband met eventuele terugkeer naar hun land van herkomst.

Nog afgezien van de opvangcapaciteit in het onderwijs, is een structureel probleem dat asielkinderen ettelijke keren van school moeten wisselen. Alleenstaande asielkinderen ónder de dertien jaar worden zo snel mogelijk in een pleeggezin geplaatst, waar ze tot hun achttiende blijven, maar de overigen staan ettelijke verhuizingen te wachten.⁴

I. Rust- en voorbereidingsfase

- I.1 Centrale ontvangstlocatie (of noodopvanglocatie) voor aanmelding, identificatie en registratie door de Vreemdelingenpolitie (circa 2 dagen); vervolgens verhuist men naar een:
- I.2 Decentrale procesopvanglocatie (duur: half augustus opgelopen tot gemiddeld drie maanden)
 - I.2A Opvang nabij een IND-kantoor (of in een tijdelijke noodopvanglocatie), voor het doorlopen van de algemene asielaanvraagprocedure, uitmondend in (a) een IND-verblijfsvergunning,^{5,6} (b) afwijzing van de asielaanvraag,⁷ of (c) een verlengde asielaanvraagprocedure.
 - I.2B Nagereisde asielzoekers van wie gezinsleden al een IND-verblijfsvergunning hebben verkregen, worden in de procesopvanglocatie Veendam en vervolgens in een opvanglocatie nabij hun familie geplaatst.
 - I.2C Alleenstaande minderjarige asielzoekers van 13 tot 18 jaar worden in de speciale procesopvanglocatie Oosterwijk geplaatst.⁸
- I.3 Eventuele verhuizing van een tijdelijke noodopvanglocatie naar een reguliere procesopvanglocatie.

II. Tussenfase

- II.1 Eenmalige verhuizing vanuit de procesopvanglocatie naar een:
 - II.1A Asielzoekerscentrum (AZC) met oog op (a) vóórinburgering van asielzoekers met IND-verblijfsvergunning, in afwachting van definitieve huisvesting (in principe 3 maanden later), (b) voorbereiding van geweigerde asielzoekers op terugkeer naar herkomstland, of (c) overbrugging tot de uitkomst van een verlengde asielpcedure (6 à 12 maanden).
 - II.1B Asielzoekers met IND-verblijfsvergunning kunnen ervoor kiezen te verhuizen naar een zelfgekozen, tijdelijk opvangadres. Dit is een tijdelijke noodmaatregel in afwijking van de normale procedure (?).
 - II.1C Alleenstaande minderjarige asielzoekers van 13 tot 18 jaar worden, na maximaal drie maanden in Oosterwijk (zie I.2C), overgeplaatst naar een beschermde opvanglocatie, naar de jongerencampus van een AZC (alleen 15- tot 18-jarigen), of naar een opvangadres van jeugdzorgorganisaties (begeleid wonen).⁹
- II.2 Eventuele tussentijdse verhuizing van het ene naar het andere AZC (al dan niet op verzoek van de asielzoeker).

III. Slotfase

- III.A Gemeentelijke toewijzing van definitieve huisvesting aan asielzoekers met IND-verblijfsvergunning
- III.B Terugkeer van afgewezen asielzoekers naar herkomstland
- III.C Overplaatsing van afgewezen asielzoekers naar een vrijheidsbeperkende locatie of een gezinslocatie, in afwachting van terugkeer naar herkomstland
- III.D Verdwijning van afgewezen asielzoekers in de illegaliteit (doch met recht op bed-, bad- en broodvoorziening en met behoud van recht op onderwijs voor minderjarigen)¹⁰

Voor *meerderjarige* asielzoekers zijn er ook andere vragen en problemen als ze hun school- en studieloopbaan hier in Nederland willen vervolgen:¹¹ worden hun buitenlandse diploma's hier erkend? zijn ze op basis van hun buitenlandse diploma's toelaatbaar tot de geambieerde mbo/hbo/w.o.-opleiding? moeten ze een NT2-examen afleggen om tot die opleiding te worden toegelaten en hoe kunnen ze zich daarop voorbereiden?¹² hoeveel les- of collegegeld wordt hun in rekening gebracht? hoe kunnen ze de reiskosten opbrengen van woon- naar studieadres? hoe kunnen ze hun studie financieren, kunnen ze een Duo-lening krijgen of zijn ze aangewezen op steun van het UAF?¹³ hoe komen ze aan een DigiD? mogen ze studeren met behoud van hun sociale uitkering? mogen ze betaald werk doen naast hun studie?

Wes Holleman

weblog onderwijs 20-9-2015

<http://www.onderwijsethiek.nl>

>>> Disclaimer en Eindnoten >>>

Disclaimer

Dit blogbericht is de uitkomst van een huiswerkopdracht die ik mezelf heb gegeven: probeer in twee dagen tijds met behulp van internetbronnen uit te zoeken met welke problemen (de ouders van) asielkinderen geconfronteerd worden. In dit blogbericht rapporteer ik dus hoever ik als onwetende buitenstaander ben gekomen. In de onderstaande eindnoten worden de internetbronnen opgesomd die ik op het spoor ben gekomen, maar met dit blogbericht pretendeer ik dus niet betrouwbare voorlichting over de materie te verschaffen!

- ¹ <http://www.dvhn.nl/nieuws/groningen/ook-de-asielschool-voller-dan-ooit-13034013.html> (14/9/2015)
<https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/ad-te-weinig-leraren-en-klaslokalen-voor-grote-toestroom-asielkinderen> (11/9/2015)
<http://www.trouw.nl/tr/nl/36361/Vluchtelingen/article/detail/4142513/2015/09/15/Scholen-niet-klaar-voor-asielkinderen.dhtml> (15/9/2015)
- ² <http://www.lowan.nl/>
- ³ Een bijkomend probleem is vaak dat er vervoer geregeld moet worden opdat asielkinderen van dergelijke onderwijsvoorzieningen gebruik kunnen maken. Wie zal dat betalen?
- ⁴ <https://kdw.ind.nl/OverviewDetail.aspx?maintab=3&jse=1>
<https://www.coa.nl/>
http://www.vluchtelingenwerk.nl/sites/public/u640/VISIE%20OP%20OPVANG_A5_DEFINITIEF.pdf (2015)
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/documenten/kamerstukken/2015/08/17/tk-gevolgen-en-maatregelen-hoge-asielstroom>
- ⁵ De geldigheidsduur van de IND-verblijfsvergunning is meestal vijf jaar (waarna men kan trachten een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd te verkrijgen). Vanaf het moment dat iemand een verblijfsvergunning verkrijgt, is hij/zij nog wel vluchteling maar eigenlijk geen asiel-zoeker meer. In dit blogbericht laat ik deze nuance buiten beschouwing.
- ⁶ Op 6 juli 2015 woonden ruim 25.000 mensen in een opvanglocatie van het COA (vaak in een Asielzoekerscentrum), waaronder 47% die al een verblijfsvergunning op zak hadden. Bron:
<http://www.vluchtelingenwerk.nl/sites/public/Vluchtelingenwerk/Cijfers/VLUCHTELINGEN%20IN%20GETALLEN%202015%20definitief%2000%202092015.pdf>
- ⁷ Hiertegen kan bezwaar bij de IND en vervolgens beroep bij de rechtbank worden ingediend. Desgevraagd kan de rechtbank in afwachting van de uitkomst van het beroep tot een voorlopige voorziening besluiten om uitzetting te voorkomen.
<https://ind.nl/Documents/6074.pdf>; <http://www.nidos.nl/>
- ⁹ Een voltijdse opleiding die vóór het achttiende levensjaar gestart is, mag worden afgemaakt. Indien de opleiding stages vereist, wordt daarvoor een tewerkstellingsvergunning verleend.
- ¹⁰ <https://www.amnesty.nl/illegalen-ongedocumenteerde-migranten>
<http://www.trouw.nl/tr/nl/4500/Politiek/article/detail/4015008/2015/05/11/Hobbel-weg-voor-uitvoering-bed-bad-brood-akkoord.dhtml> (11/5/2015)
<http://www.spitsnieuws.nl/binnenland/2015/06/amsterdam-begint-hoger-beroep-tegen-bed-bad-brood> (23/6/2015)
- ¹¹ Vragen en problemen rond Nederlandse les, studie en werk tijdens de periode dat asielzoekers in de opvanglocaties van het COA verblijven, komen tot op zekere hoogte aan de orde in het advies *Verloren tijd* (2013) van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken. URL:
http://acvz.org/wp-content/uploads/2015/05/22-03-2013_Advies36-web.pdf
Zie ook: <http://www.advalvas.vu.nl/nieuws/onderwijs-moet-soepeler-voor-vluchtelingen> (18/9/2015)
<http://www.advalvas.vu.nl/nieuws/vluchtelingstudenten-hoeven-niet-langer-voor-hun-uitkering-te-vrezen> (4/6/13)
<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-buitenlandse-zaken/documenten/kamerstukken/2013/05/21/kamerbrief-over-syrische-studenten>
- ¹² <http://www.bnr.nl/nieuws/813864-1509/groot-tekort-aan-goede-taallessen-voor-vluchtelingen> (14/9/2015)
- ¹³ <http://www.uaf.nl/>; <https://duo.nl/particulieren/student-hbo-of-universiteit/studiefinanciering/weten-hoe-het-werkt.asp>
[https://apps.duo.nl/SRVS/CGI-BIN/WEBCGI.EXE?New,Kb=Kennisbank,Company=%7bDBD42CAE-B941-4CF4-960D-5F5C917B6281%7d,Case=obj\(3355\),Question4332=obj\(4332\):obj\(4335\),Question4342=obj\(4342\):obj\(4357\),Question4371=obj\(4371\):obj\(4385\)](https://apps.duo.nl/SRVS/CGI-BIN/WEBCGI.EXE?New,Kb=Kennisbank,Company=%7bDBD42CAE-B941-4CF4-960D-5F5C917B6281%7d,Case=obj(3355),Question4332=obj(4332):obj(4335),Question4342=obj(4342):obj(4357),Question4371=obj(4371):obj(4385))